

PRAZNIK BL. A. M. SLOMŠKA

PRIROČNIK
22

EVROPSKA RAZSEŽNOST SLOMŠKOVEGA DELA

Tridnevica
na čast blaženemu Antonu Martinu Slomšku

MARIBOR 2003

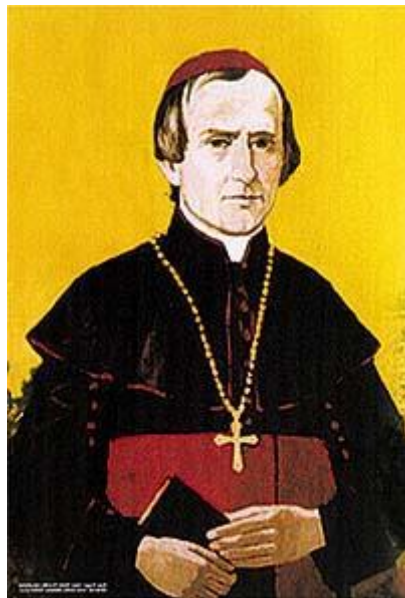
22. Praznik bl. A. M. Slomška

EVROPSKA RAZSEŽNOST SLOMŠKOVEGA DELA

avtorji: dr. Franc Kramberger, Jože Goličnik

odgovarja: dr. Anton Stres, gen. vikar
Oblikovanje in tisk: Grafiti studio

naklada: 600 izvodov

– iz Slomškovega življenja...

- 1800 – rojen na posestvu Slom v vasi Uniše, župnija Ponikva (26. 11.)
- 1811 – odšel v mestne šole: Celje, Ljubljana, Senj, Celovec
- 1821 – vstopil v bogoslovje v Celovcu
- 1824 – v Celovcu posvečen v duhovnika; novo mašo pel v Olimju (8. 9.)
- 1825 – kaplan na Bizeljskem
- 1827 – kaplan v Novi Cerkvi (21. 3.)
- 1829 – spiritual v krško-lavantinskem semenišču v Celovcu
- 1838 – nadžupnik in dekan v Vuzenici (27. 10)
- 1844 – kanonik v Št. Andražu (1. 10)
- 1846 – opat in mestni župnik v Celju (25. 4.)
- 1846 – posvečen za lavantinskega škofa v Salzburgu (5. 7.)
- 1859 – prenos škofijskega sedeža v Maribor (4. 9.)
- 1859 – otvoritev bogoslovja v Mariboru (14. 10.)
- 1862 – umrl v Mariboru (24. 9.)
- 1941 – prenos Slomškove krste iz grobnice na mestnem pokopališču (danes Ljudski vrt) v kriptu frančiškanske cerkve (21. 6.)
- 1978 – prenos krste v grobnico v stolnici (7. 10.)
- 1995 – ekshumacija in prenos krste v kapelo Sv. Križa v stolnici
- 1996 – Papež Janez Pavel II. potrди herojske kreposti škofa A. M. Slomška (13. 5.)
- 1996 – Papež Janez Pavel II. obiše stolnico in moli na Slomškovem grobu (19. 5.)
- 1998 – Papež Janez Pavel II. potrди in sklene postopek za Slomškovo beatifikacijo (3. 7.)
- 1999 – drugi pastoralni obisk papeža Janeza Pavla II. in Slomškova beatifikacija (19. 9.)

UVOD

EVROPSKA RAZSEŽNOST SLOMŠKOVEGA DELA

Evropa, Evropska zveza, združena Evropa so besede, ki jih iz dneva v dan ponavljajo sredstva družbenega obveščanja. Ker je veselje in upanje, žalost in tesnoba današnjih ljudi hkrati veselje in upanje, žalost in tesnoba Kristusovih učencev, Cerkvi ni tuje govorjenje o Evropi. Pred štirimi leti je bila v Rimu sinoda evropskih škofov, ki je skušala odgovoriti na najbolj pereča verska, moralna in družbena vprašanja, ki tarejo današnjo Evropo. Sedaj smo dobili njen sklepni dokument z naslovom Cerkev v Evropi, v katerem je načrtano njeno življenje in delo na začetku tretjega tisočletja. Papež in evropski škofje jasno pravijo: Kristus je upanje Evrope.

Osem škofovskih konferenc Srednje Evrope je sklenilo, da bo prihodnje leto v Marijinem Celju Srednjeevropski katoliški shod. Enoletna priprava in sam shod bo potekal pod istim vodilom, kot ga je imela sinoda: Kristus upanje Evrope.

Ne nazadnje, bo prihodnje leto Slovenija priključena Evropski zvezi. Z upanjem in strahovi je povezano naše vključevanje v evropski prostor. Ki za nas ni neznanka. V tem prostoru smo že bili. Čeprav še ni jasno, če bo v prihodnji evropski ustavi pisalo, da je Evropo oblikovalo krščanstvo, je za nas to dejstvo, ki ga ni mogoče tajiti.

Prav je, da se pri letošnji tridnevnicu na čast blaženemu A. M. Slomšku ozremo na tisto njegovo delo, ki presega ozke škofijske meje, in ima evropsko ter svetovno dimenzijo. V kratkih nagovorih ni mogoče zaobjeti vse širine in globine Slomškovega dela. Dotaknili se bomo le nekaterih njegovih dejavnosti, v katerih bomo lahko začutili globino in širino njegovega ustvarjalnega duha.

Revolucionarno leto 1848 ni obšlo življenja Cerkve v Evropi. Dotaknilo se je njenih ustanov, posebno še benediktinskih samostanov. Papež Pij IX. je sklenil prenoviti njihovo redovno življenje. Nadškofu in kardinalu Schwarzenbergu je naročil, da opravi sam ali s pomočjo dveh sposobnih škofov vizitacijo benediktinskih samostanov v Srednji Evropi. Za to pomembno delo, ki je trajalo tri leta, je naprosil škofa Slomška. Z velikim naporom ga je vestno opravil.

Z bratovščino sv. Cirila in Metoda je spodbudil molitev za edinost med kristjani in dalekosežno posegel v zavest Katoliške cerkve, da si mora prizadevati za celitev rane, ki jo je na telesu Cerkve povzročil razkol. Tudi s tem dejanjem je Slomšek prestopil meje škofije.

Srednjeevropski katoliški shod, ki bo prihodnje leto maja v Mariazell, želi spet povezati kristjane osmih srednjeevropskih držav. Opozoriti nas želi, da za mirno sožitje med narodi ni dovolj le kapital, povezano gospodarstvo in politika, temveč da mora imeti temelj na evangeliju Jezusa Kristusa, ki je upanje Evrope.

Tridnevnicu bomo začeli v ponedeljek, 22. septembra, in jo sklenili na god blaženega škofa Antona Martina Slomška 24. septembra.

Pri mašah bomo brali berila dneva oziroma slovesnega praznika (praznika) blaženega Antona Martina Slomška.

Evropska razsežnost Slomškovega delovanja naj spodbudi še bolj gorečo molitev častilcev blaženega Antona Martina Slomška, da bo kmalu prišel čas njegove slovesne razglasitve za svetnika. Zato bomo vsaki dan tridnevnicu dodali molitev za kanonizacijo bl. A. M. Slomšku.

Jože Goličnik

PRVI DAN, 22. 9. 2003

SLOMŠEK V DUHU SV. BENEDIKTA

Uvod:

Svetilke, ki jo prižge, nihče ne pokriva s posodo, tudi je ne postavlja pod posteljo, temveč na svetilnik.

Pred štirimi leti smo na svetilnik postavili blaženega Antona Martina Slomška. Postavljen je, da najprej sveti nam Slovincem. Poziva nas, da naj nam bo vera luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike. Slomšek pa ni luč le za njegov ljubljani slovenski narod, temveč tudi za druge narode. S svojim delom je namreč daleč prekoračil meje svoje škofije. Danes ga bomo gledali kot vizitatorja benediktinskih samostanov v Srednji Evropi. Prenavljal je njihovo življenje. Klical jih je k spreobrnitvi in obnovi prvotne ljubezni. Naj tudi mi ob njegovi besedi in njegovi svetniški svetlobi začutimo svojo grešnost in se kesamo.

Nagovor:

Sv. Benedikt je oče zahodnega meništvaja, zavetnik Evrope, - mož, ki mu Evropa in ves izobraženi svet ne bosta nikoli dovolj hvaležna, saj je položil temelje evropski kulturi in verski miselnosti, ki se je prilagajala vsakemu narodu in prestala vrsto preizkušenj. Benediktinski red je večino evropskih narodov seznanil s krščanstvom, s Kristusom, z evangelijem. Že papež Pij XII. je sv. Benedikta imenoval »oče Evrope« (1947) in papež Pavel VI. ga je razglasil za zavetnika Evrope (1964).

S svojim načelom »Ora et labora – Moli in delaj!« so benediktinci kot misijonarji vstopali v zgodovino sleherne evropske dežele; učili so obdelovati zemljo, poučevali, oznanjali evangelij, zidali cerkve, ustanavljali šole in samostane. V moči tega vodila (Moli in delaj) je zacvetela krščanska omika v Evropi.

Prvi misijonarji v naših krajih so bili benediktinci iz Salzburga (sv. Rupert, sv. Bonifacij, sv. Kilian ...). Iz Admonta na Zgornjem Štajerskem so benediktinci versko, kulturno in gospodarsko preobrazili Spodnjo Štajersko. Iz Št. Pavla v Labotski dolini so premisijonarili vso Koroško, iz Gornjega Grada pa vso Savinjsko dolino. Vsa slovenska zgodovina je zaznamovana z benediktinskim vodilom: Moli in delaj.

Ob sv. Benediktu pa nam misel prehaja k blaženemu škofu A. M. Slomšku. Kar je sv. Benedikt v 6. stoletju začel, to je Slomšek v 19. stoletju nadaljeval in poglobljajal.

Dvakrat se je škof Slomšek temeljito srečal s karizmo in duhom sv. Benedikta in benediktinskega reda.

1. Najprej ob imenovanju za lavantiskega škofa. Salzburški nadškof in kardinal Friderik Schwarzenberg ga je povabil na škofovsko posvečenje v Salzburg. Pred posvečenjem se je Slomšek za 14 dni umaknil v benediktinski samostan Maria Plain pri Salzburgu. Za kratek čas je bil v šoli sv. Benedikta. Pozneje je obujal spomine na te duhovne vaje. Zapisal je in v pridigi tudi povedal, kako se je poglobljajal v duhovnost sv. Benedikta. Po hodnikih slovitega samostana je gledal, opazoval podobe benediktinskih svetnikov (sv. Rupert, sv. Bonifacij, sv. Kilijan ...). Takrat je sklenil, da se bo po njihovem

zgledu kot škof popolnoma posvetil in žrtvoval za slovenske vernike, zanje bo živel in če bo potrebno, bo zanje tudi umrl.

2. Drugič se je Slomšek srečal z benediktinskim redom in njegovo karizmo dobrih deset let pozneje. Zakaj in kako? Kmalu potem, ko je Slomšek postal škof, se je vsa Evropa znašla v ognju revolucije (1848). Duh splošnega nezadovoljstva, nemira, posvetnosti, nerazpoloženja do Cerkve, do papeža in škofov; neka mlačnost, verska brezbriznost, mrtvilo, moralna zapuščenost, neodgovorno svobodnjaštvo, ... vse to je vdiral med ljudi, tudi v samostane, med benediktinske redovnike. Papež Pij IX. je to takoj opazil, zato je določil apostolske vizitacije, se pravi pregled in splošno prenovo redovnega življenja v vseh benediktinskih samostanih tedanje Srednje Evrope. (Avstroorške monarhije). Delo je zaupal nadškofu in kardinalu Frideriku Schwarzenbergu z naročilom, naj ga opravi sam ali s pomočjo dveh zanesljivih in za to sposobnih škofov.

Kardinal je poznal Slomška, saj ga je posvetil v škofa. Njega je prosil, naj pregleda in prenovi redovno življenje vseh benediktinskih samostanov. Velika in odgovorna naloga! Slomšek je kardinalu prijazno odgovoril in se mu opravičil, da tega dela ne bo zmož, ker je imel že veliko opravka s pripravami na selitev škofijskega sedeža, ker se ni počutil popolnoma zdravega in ker se dela boji, saj so bili skoraj vsi samostani po jožefinizmu in janzenizmu potrebni temeljite preнове. Razen tega so Slomška nagovarjali drugi sosednji škofje, naj si tega dela ne nalaga, naj raje skrbi za svoje zdravje, ker ga škofija v tem času silno potrebuje.

Kardinal je Slomška razumel, a po treh letih je svojo prošnjo ponovil. Slomšek je delo sprejel in opravil v Božjo čast, v korist Cerkve in benediktinskega reda.

Kot apostolski vizitator je odšel na potovanje od samostana do samostana. V duhu sv. Benedikta je presojal redovno življenje v samostanih, zlasti delo in življenje predstojnikov, poslušal, vpraševal, pridigal, imel duhovne obnove; pohvalil je, kar je bilo dobrega; grajal in popravil je, kar je bilo slabega; odpravil je napake in razvade v samostanih in vse vedno usmerjal k osnovnemu vodilu: Ora et labora! Moli in delaj!

Tri leta je trajalo njegovo delo. V presledkih je obiskal samostane na Moravskem, Tirolskem, Štajerskem, v Salzburški nadškofiji, nazadnje pa v svoji - lavantinski škofiji.

Ko je škof Slomšek oddal poročilo, se mu je kardinal Schwarzenberg zahvalil, hkrati pa ga prosil, naj še vizitira tudi tiste benediktinske samostane, za katere je določil škofa iz Linza Rudigiera, ki vizitacije ni mogel opraviti. Tako se je Slomšek podal drugič (1857) na apostolsko pot po benediktinskih samostanih, čeprav je bil že sredi zadnjih priprav na selitev škofijskega sedeža v Maribor. Tokrat je prenavljal redovno življenje po benediktinskih samostanih na Češkem, v Gornji Avstriji, posebej okrog Dunaja.

Predstojniki posameznih samostanov so spoznali Slomškovo iskrenost, dobronamernost, apostolsko gorečnost in zavzetost za vsakega redovnika. Njegove nasvete so poslušali, sprejeli, se po njih ravnali, četudi je zahteval v nekaterih primerih takojšnjo spremembo vodstva ali odpust kakega redovnika. Nekateri redovne skupnosti so ga sprejele za častnega člana ali sobrata in to tudi potrdile z listino.

Tako je Slomšek z apostolskimi vizitacijami in prenovo benediktinskega reda v Srednji Evropi kot apostolski škof, poln duha sv. Benedikta, prestopil meje svoje škofije in posegel v zadeve Cerkve v Evropi. V duhu sv. Benedikta in z njegovo karizmo je versko, duhovno, moralno in redovno prenavljal benediktinske samostane, ki so bili od 5. stoletja naprej največja duhovna, verska, moralna, kulturna in znanstvena žarišča Evrope. Tako apostolski, benediktinski, prenoviteljski je naš blaženi škof Slomšek!

Prošnje za vse potrebe:

Nebeško Oče, radi bi se navdihovali ob sv. Benediktu in blaženem Antonu Martinu Slomšku.

Sledili bi radi njenemu zgledu, pa nam manjka poguma in moči. K tebi prihajamo in te prosimo:

1. Za vse redovne skupnosti, da bi ostale zveste vodilom svojih ustanoviteljev in izžarevale svetost posvečenega in apostolskega življenja.
2. Za Srednjevropske narode, da bi znova odkrili krščanske vrednote, ki so jih redovniki postavili, kot temelj evropske kulture.
3. Za mlade, da bi v redovništvu odkrili pot, na katero jih kliče Bog.
4. Za vse pokojne redovnike, duhovnike in vzgojitelje, da bi v tebi našli svoj mir in veselje.

Dobri Oče, usliši naše prošnje. Po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.

MOLITEV V ČAST BLAŽENEMU ŠKOFU ANTONU MARTINU SLOMŠKU

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

(Dobri Bog,
na njegovo priprošnjo
nam (mi) podeli milost...)

DRUGI DAN, 23. 9. 2003

SLOMŠKOVA BRATOVŠČINA »APOSTOLSTVO SV. CIRILA IN METODA«

Uvod:

"Misel me je gnala, želja me je presunjevala, da bi se že skoraj med nami izpolnila tista molitev našega ljubeznivega Odrešenika, katero je grede k svojemu Očetu tako prisrčno in goreče molil, nas vse z vezjo Resnice in Ljubezni zediniti, ker samo iz tega je svetu spoznati, da smo njegovi učenci. Iz tega namena sem lansko leto (1851) ob naših občnih duhovnih vajah željo razodel, da naj bi se pod obrambo Marije, Matere Božje in slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda za zedinjevanje nezedinjenih Grkov sploh in posebno ločenih Slovanov molitvena družba napravila." Tako je Slomšek naznanil ustanovitev bratovščine »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«.

Nas vznemirja needinost kristjanov? Molim za edinost? Si v vsakdanjem življenju prizadevam za spoštovanje ljudi druge vere? Kesajmo se svoje mlačnosti in brezbržnosti.

Nagovor:

Papež Janez Pavel II. je 31. decembra 1980 razglasil sv. brata Cirila in Metoda za sozavetnika Evrope. Letos mineva 152 let, odkar je škof Slomšek ustanovil molitveno bratovščino za edinost kristjanov - Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Prav je, da se v tem letu, ko razmišljamo o Slomškovi evropski razsežnosti delovanja, spomnimo njegove ekumenske gorečnosti, ki jo je pokazal z ustanovitvijo »Bratovščine sv. Cirila in Metoda«, molitvene zveze za edinost kristjanov.

V preteklem stoletju je Slomšek slovanskim narodom, zlasti slovenskemu ljudstvu, sveta brata tako rekoč znova odkril. Pred vso slovensko zgodovino je pokazal na njuno dediščino, v kateri so korenine naše vernosti in kulture. Tako se je poglobil v njuno blagovestniško poslanstvo in delo, da je ob njima odkril svoje poslanstvo do slovenskega človeka. Zato je njuno delo lahko uspešno nadaljeval in ga opravil. Nič ni pretirana trditev, da »Slomšek kot duhovnik in škof zavzema prvo mesto v slovenski zgodovini po Cirilu in Metodu« (Pr. Kidrič, Narodna enciklopedija srpsko – hrvatsko – slovenačka, Zagreb 1925, IV, 245), ali da je Slomšek, Ciril in Metod v eni osebi, tista »svetla zvezda, ki nam je svetila in kazala pot, po kateri naj hodimo, da rešimo narod iz tujih spon in mu pripravimo srečnejšo bodočnost« (Vošnjak I, 131; SBL X, 379). Sam je pogosto ponavljal svoj znani rek: »Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.«

O Slomškovi neločljivi duhovni in idejni povezanosti s slovanskima blagovestnikoma priča ustanovitev Bratovščine sv. Cirila in Metoda. Z njo je kot apostolski škof prestopil meje svoje škofije in posegel v zadeve vesoljne Cerkve, zlasti Cerkve v Evropi.

11. septembra 1851 se je napotil iz Št. Andraža na Koroškem v Brežice na duhovne vaje, tam je nameraval razodeti duhovnikom svoj načrt. Med potjo je nevarno zbolel in ostal več tednov v Celju pri svojem prijatelju opatu Vodušku.

Ker se ni mogel udeležiti duhovnih vaj, je dal voditelju p. Serapionu Venclu posebno ustanovno pismo z naročilom, da ga ob koncu duhovnih vaj prebere vsem udeležencem. Slomškov življenjepisec in prijatelj Franc Kosar je pozneje zapisal: »S spoštovanjem smo poslušali presenetljivo povabilo, in če se prav spomnim, smo pristopili k družbi vsi udeleženci duhovnih vaj.« Slomškovo zamisel so sprejeli kot njegovo duhovno oporoko.

Kmalu po bolezni (2. novembra 1851) je Slomšek že objavil pravila novo ustanovljene

bratovščine in prevzel vodstvo vse do svoje smrti.

Franc Kosar je Slomšku predlagal, naj za bratovščino priskrbi papeževu potrditev, in ob tem zapisal: »Zdi se mi, da ima ta bratovščina čudovito bodočnost, in da bo med mnogimi dobrimi semeni, ki ste jih že vsejali, prav to seme prineslo najobilnejše sadove.« Slomšek je predlog sprejel in 30. novembra 1851 zaprosil papeža Pija IX. za potrditev. V prošnji je zapisal: »Koga izmed katoličanov ne bi bolelo srce zaradi žalostnega razkola med narodi, posebno med narodi slovanske krvi, katere sta v 9. stoletju sveta brata Ciril in Metod klicala k edinosti vere in vodila k materi sveti Cerkvi... Ko sem premišljeval usodo ločenih bratov in želel, da bi za njihovo združitve nekaj storil, pa jaz in moji nimamo drugega kakor molitev, zato sem sklenil ustanoviti Bratovščino sv. Cirila in Metoda... In to željo sem razodel duhovnikom lavantinske škofije na duhovnih vajah... Ta moja beseda je bila z navdušenjem sprejeta in tisoči že dvigajo roke k Očetu usmiljenja ne le v naši, ampak tudi v sosednjih škofijah. Potrebno je samo še eno: da Vi, sveti oče, to bratovščino potrdite in blagoslovite...«

12. maja 1852 je Pij IX. bratovščino potrdil; Slomšek je potrditev razglasil s posebnim pismom v slovenskem in nemškem jeziku, obenem pa določil cerkev sv. Jožefa v Celju za sedež bratovščine. Pismo je razposlal v številne škofije po Evropi in z njim povabil katoliške duhovnike in vernike, kakor tudi pravoslavne, naj se v duhu vere in krščanske ljubezni združijo v molitvi za medsebojno edinost.

S papeževu potrditvijo in Slomškovim pismom so se bratovščini odprla vrata v svet. Slomškovo misel je sprejela skoraj vsa Evropa. Ohranjeni sezname zgovorno pričajo, da so jo sprejeli na vzhodu kristjani v Moskvi, na zahodu v Parizu, na jugu pa v Aleksandriji. Leto dni po Slomškovi smrti je imela že 75000 članov.

Glede tega je bil Slomšek predhodnik Leona XIII. in Pija XI. - dveh velikih zagovornikov in apostolov cerkvene edinosti.

Cerkev v naši širši domovini je po geografskem položaju na meji med Vzhodom in Zahodom, zato ima posebno ekumensko poslanstvo. Tu si podajata roke katoliška in pravoslavna Cerkev po svetih bratih Cirilu in Metodu, sozavetnikih Evrope, in po Slomšku, ki si je neutrudno prizadeval za uresničenje Kristusove ekumenske molitve na veliki četrtek: Naj bodo vsi eno!

152-letnica Slomškove ekumenske ustanove je lepa priložnost, da obnovimo ali na novo ustanovimo Slomškovo bratovščino - Apostolstvo sv. Cirila in Metoda in vse storimo, v besedi in dejanju, za edinost med nami.

Prošnje za vse potrebe:

Nebeški Oče, tvoj Sin je pred svojim trpljenjem goreče molil za edinost med učenci. Po njegovem vzoru prihajamo k tebi in te goreče prosimo:

1. Za papeža, škofe in duhovnike, da bi bili po vzoru blaženega Antona Martina Slomška goreči delavci za edinost kristjanov.
2. Za državne voditelje, da bi spoštovali versko svobodo in s srcem delali za mir in solidarnost med narodi.
3. Za vse člane Apostolstva sv. Cirila in Metoda, da bi bili vneti molivci in delavci za edinost kristjanov.
4. Z večnimi darovi poplačaj vsem delavcem za edinost.

Dobri Oče, prisluhni našim prošnjam in daj, da bo prišel dan, ko bo spet ena čreda in en pastir. Usliši nas po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

(Dobri Bog,
na njegovo priprošnjo
nam (mi) podeli milost...)

TRETJI DAN, 24. 9. 2003

**Slovesni praznik blaženega Antona Martina Slomška
(BERILA : Sir 44,1-7.13-15; 2 Tim 4, 6-8. 17-18; Jn 15, 1-8)**

KRISTUS UPANJE EVROPE

Uvod:

Letošnji (slovesni) praznik Blaženega Antona Martina Slomška obhajamo sredi priprav na Srednjeevropski katoliški shod v Marijinem Celju maja prihodnjega leta. V nedeljo so po vseh katoliških cerkvah osmih srednjeevropskih držav duhovniki pri svetih mašah predstavljali življenje in delo Cerkve v Sloveniji. V Mariborski stolnici so ob Slomškovem grobu bili zbrani predstavniki srednjeevropskih narodov. Pri slavlju, ki je na svetilnik postavilo podobo današnjega slavljenca blaženega Antona Martina Slomška v njegovi evropski dimenziji, je bila navzoča želja, da njegova podoba ne bi ostala le okras cerkva, trgov in dvoran v Sloveniji, ampak da bi šla z romarji v tihe domače kote, da bi se vanjo odelo njihovo hrepenenje po svetosti.

Pri tridnevnici na čast blaženemu Antonu Martinu Slomšku letos razmišljamo o evropski razsežnosti njegovega delovanja. Prepričani smo, da bo krepka spodbuda k molitvi za njegovo slovesno razglasitev za svetnika. Kot je v času zemeljskega romanja prestopal meje svoje škofije, naj kot svetnik zažari v tistih evropskih deželah, ki so bile deležne njegovega blagodejnega apostolskega delovanja.

Danes stopa pred nas Slomšek kot naš vzornik svetosti. Smo se mu približali? Smo sledili njegovemu zgledu? Smo prisluhnili njegovi besedi? Smo ob njegovi svetosti zaznali svojo grešnost? Kesajmo se, da bo naša današnja daritev Bogu prijeten dar!

Nagovor:

Že sam Slomšek nam naroča: «Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njihova lepa dela in znamenite zaslug nam je prav toliko dolžnost, kakor posnemati njihove slavne zglede. Kdor ne časti svojih slavnih prednikov, ne zasluži biti njihov vrli naslednik. Hvalimo torej, dragi prijatelji, sloveče može, rodoljube naše, ponavlja je njihov spomin.»

Izkažimo čast slavnim možem. Njihovo ime živi iz roda v rod. Ljudstva bodo pripovedovala o njihovi modrosti, občestvo bo oznanjalo njihovo slavo (Sir 44, 1a. 14b-15).

Te Sirahove besede so danes ponovno zazvene med nami. Ko smo jih poslušali, smo mislili nanj, ki ga je Cerkev pred štirimi leti razglasila za blaženega: na mariborskega škofa Antona Martina Slomška, prvega sina slovenskega naroda, povzdignjenega do časti oltarja. On je bil mladika, ki je obrodila obilne sadove krščanske svetosti, visoke omike in ljubezni do domovine, zato stoji danes pred nami kot sijajen zgled življenja po evangeliju.

Kristus upanje Evrope

Ob razglasitvi Antona Martina Slomška za blaženega je papež Janez Pavel II. v mašnem nagovoru povabil k molitvi za bližnjo škofovsko sinodo, ki se je čez nekaj dni v Rimu zbrala na zasedanju, da bi premišljala o Kristusu, živečem v Cerkvi, kot viru upanja za Evropo. Z enakim vodilom: Kristus upanje Evrope so srednjeevropski škofje naznanili priprave in katoliški shod v Marijinem Celju maja prihodnjega leta.

V skupnem pastirskem pismu spodbujajo vernike, da bi v času priprav bili usmerjeni na tri težišča: Božjo besedo in molitev, nedeljo in evharistijo ter medsebojno ljubezen. Kaj nas kristjane v Evropi lahko bolj med seboj poveže? To so elementi naše edinosti in solidarnosti.

Kdo nam lahko te elemente našega krščanskega življenja lepše osvetli kot svetnik, ki se je iz dneva v dan trudil, da jih je gojil sam, nato pa goreče priporočal svojim vernikom! Prisluhnilo besedi pastirja Antona Martina Slomška, ki je s svojim delom pomagal oblikovati duhovno podobo Srednje Evrope v prelomnih časih sredine 19. stoletja.

»Ne mudite, ljube duše, skrbno poslušati besede Božje, ki ima večno življenje. Le pogledjte pridne bučelice, kako skrbno poleti vsako jutro letijo sebi in drugim po rožah sladke strdi nabirat. Tudi vaša duša naj skrbna bučelica bo, vsaka pridiga in krščanski nauk ji pa duhovna roža svetega raja, iz katere željno pije hrano življenja večnega. Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki iz Božjih ust pride (Mt 4, 4). Kdor vas posluša, mene posluša (Lk 4,4). Ako iz malomarnosti pridigo ob Gospodovih dneh zamudiš, le polovico cerkvene zapovedi izpolniš, pol pa na dolgu ostaneš.

Vsako nedeljo zvečer gospodar družino izprašaj, kaj so pridgovali, kaj so se pri krščanskem nauku naučili. Kar eden ne ve, naj drugi pove, da boste seme Božjega nauka v zemljo svojega srca skrbno poshranili in z molitvijo pomočili.

Kakor pa nam dobri Bog vsak dan sape in življenja, živeža, obleke in vsega potrebnega daje, dajmo tudi mi Bogu majhen dar vsakdanje molitve. Najsi ravno veliko moliti ne utegneš, vsaj dober namen zjutraj stori, rekoč: »Zahvalim te, Oče nebeški, da si me nocoj hudega varoval; varuj me tudi danes vsega zla na duši in telesu ter mi daj vse k tvoji časti storiti.« In kadar zvečer truden dolgo moliti ne moreš, pred postelj poklekni, rekoč: »Zahvalim te Oče nebeški, za vse dobrate, ki si mi jih dal. Odpusti mi moje grehe in mi daj ljubo lahko noč. V imenu Božjem naj zaspim, v imenu Božjem se spet zbudim.«

Slišiš jutranjico, opoldne ali zvečer zvoniti, ne odlagaj moliti, naj bo na potu ali pa doma. Tudi pred jedjo in po jedi molite skupaj na glas. Molitev pravičnega veliko premore; najmočnejša je molitev združena. » Kjer sta dva ali trije skupaj v mojem imenu, sem jas sredi med njimi.« Učite moliti, vi, očetje in matere, svoje otroke. Kdor prav moli, prav živi. Česar se človek v mladosti navadi, vse svoje žive dni zna.

Da se pa z Jezusom mi, mladike s svojo vinsko trto po bitju združimo, nam je postavil on sam, ki je svoje ljubil do konca, najsvetejši zakramnet, presveto Rešnje telo, svoje pravo meso in kri v znamenje ljubezni, v kateri med nami v podobi kruha na oltarju živi ter pravi: »Glejte, jaz sem z vami do konca sveta. Pridite k meni vsi, ki trpite in ste obteženi, jaz vas hočem poživiti. Kdor zauživa moje telo in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem«(Jn 6).

Kaj pa je potrebno, da vredno pristopimo k svetemu obhajilu? Ni nam potrebno srebro, ne zlato, ne svila, ne tančica; le štiri stvari si oskrbimo: čisto srce, pobožno dušo imejmo, tešči in čedno oblečeni bodimo.

Pogosto in vredno sveto obhajanje vam torej tudi jaz, vaš škof, priporočam, vas k sveti Božji mizi vabim ter vas pri ljubezni Jezusovi rotim, da radi in skrbno sami hodite, pa tudi svoje otroke in podložnike vadite z ljubim Jezusom v presvetem zakramentu prav pogosto družiti se. In kakor rože po jutranji rosi lepše cvetijo, mladike v vinogradi za pohlevnim dežjem lepše rastejo, tako boste v dobrem rastle tudi ve, ljube duše, neveste Jezusove. Vaše srce bo Jezusov prestol in vi tempelj Svetega Duha. Dopolnila se vam bo obljava Jezusova: »Kdor mene ljubi, njega bom tudi jaz ljubil in tudi moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala.«

Žlahtno srce ne misli le na sebe, ampak bije za skupno dobro. Vsi bi radi živeli v blaginji in miru. »Hočemo pa ljubi mir imeti, imamo po vsej soseski za pravico skrbeti; pravica je sladkega mira mati, oče pa božji strah, sestra pa prava krščanska ljubezen.

Tudi to je obžalovanja vredno zlo, da eni mirno gledajo in skrbijo le za svojo domačo peč; sicer tožijo in žalujejo o zmedenih razmerah našega družbenega življenja, pa sami prsta ne ganejo, tako rekoč otrpnjeni in samopridni le svojo kožo varujejo.«

Po takih odločnih besedah ni čudno, da nas Slovence sveti oče Pavel II. spodbuja: »Novi blaženi se vam ponuja kot vzor pristnega domoljuba. Njegov zgled pričuje, da je mogoče biti iskren domoljub in z enako iskrenostjo živeti in sodelovati z ljudmi druge narodnosti, druge kulture in druge vere. Prav se mi zdi tukaj ponoviti preroške besede, ki jih je Slomšek izrekel

na nekem ljudskem misijonu: »Pravijo: Svet se je postaral, človeški rod je izgubljen. Evropi se bliža konec. Da, ako prepustimo človeštvo njegovemu naravnemu hodu, njegovi pogubni smeri; ne, ako se moč od zgoraj, ki se hrani v Jezusovi religiji, v njegovi Cerkvi, spet razlije v vse razrede človeškega rodu in jih poživi.«

Predragi bratje in sestre drage Slovenije: Hodite po sledih tega svojega svetniškega in velikodušnega rojaka, ki je hrepenel spoznati Božjo voljo in jo uresničiti za vsako ceno. Posnemajte ga zlasti vi, dragi mladi Slovenci! Posvetite svoje mlade moči delu za nebeško kraljestvo in službo bratom,« je še vedno živ poziv svetega očeta Janeza Pavla II., ki ga je pred štirimi leti izrekel na Betnavi pri Mariboru ob razglasitvi Antona Martina Slomška za blaženega.

Prošnje za vse potrebe:

Nebeški Oče! Blaženi Anton Martin Slomšek nam je luč na poti našega krščanskega življenja. Radi bi mu sledili, za kar potrebujemo tvojo pomoč, zato te ponižno prosimo:

1. Navdihuj papeža, škofe in duhovnike, da bodo neutrudni oznanjevalci evangelija.
2. Vodi državne voditelje, da jih bo pri njihovem delu za skupno blaginjo vodila Kristusova zapoved ljubezni.
3. Pomagaj našim družinam odkriti vrednost molitve in evharistične daritve.
4. Pomagaj mladim ljudem, ki so brez upanja, da bodo v Kristusu odkrili učitelja življenja.
5. V nebesa, naš večni dom, sprejmi vse naše drage rajne.

Nebeško Oče! Zaupali samo ti svoje stiske in prošnje. Usliši nas po Jezusu Kristusu našem Gospodu. Amen.

Pred Očenašem: Slomšek nam govori: Če se hočeš Bogu dopasti, moli. Z Bogom moli kakor Mojzes, Danijel, Jezus, Dizma. Molitev je nebeška pošta. Molitev je nebeška lestvica, po kateri angeli naša dobra dela nosijo pred Božje obličje. Jaz bi rada na visoko goro šla, govori sv. Terezija in bi rada klicala, da bi vsi ljudje slišali: Ljudje molite, molite molite... Oče naš....

Osnutek za Slomškovo nedeljo je v Oznajevalcu.

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

(Dobri Bog,
na njegovo priprošnjo
nam (mi) podeli milost...)

SLOMŠKOVA TRIDNEVNICA

- 1. Slomšek nam je luč vere, upanja in ljubezni - 1982 (Jože Vesenjāk)**
- 2. Slomšek – apostol slovenskega ljudstva - 1983 (Jože Vesenjāk)**
- 3. Slomšek in sveto pismo - 1984 (Viljem Pangerl)**
- 4. Slomšek – apostol cerkvene edinosti - 1985 (Jože Vesenjāk)**
- 5. Slovenski kristjan, narodna kultura in škof A. M. Slomšek – 1986 (Jože Vesenjāk)**
- 6. Slomšek nas uči prav obhajati sveto evharistijo – 1987 (Jože Vesenjāk)**
- 7. Slomšek – dušni pastir božjega ljudstva – 1988 (Jože Vesenjāk)**
- 8. Slomšek – učitelj po Jezusu Kristusu – 1989 (Jože Vesenjāk)**
- 9. Družina – Slomškova skrb – 1990 (Jože Vesenjāk)**
- 10. Slomškov jubilejni triptih - 1991 (Viljem Pangerl)**
- 11. Pastori optimo (ob 130 letnici smrti) – 1992 (Viljem Pangerl)**
- 12. Božji služabnik – 1993 (Turnšek – Pangerl – Herman)**
- 13. Slomšek prosi matere in očete za pomoč – 1994 (Marjan Turnšek)**
- 14. Slomškova največja ljubezen – sv. katoliška cerkev – 1995 (Viljem Pangerl)**
- 15. Slomšek – škof (ob 150-letnici posvečenja) – 1996 (Viljem Pangerl)**
- 16. Nebesa morajo biti naša – 1997 (Viljem Pangerl)**
- 17. Vsi Slomškovi spomeniki – 1998 (Viljem Pangerl)**
- 18. S Slomškom na pot svetosti – 1999 (Miha Herman, Jože Goličnik)**
- 19. Evharistija – kruh novega življenja – 2000 (Marjan Turnšek)**
- 20. Odrini na globoko – 2001 (Jože Goličnik)**
- 21. Čas nam prinaša nove naloge – 2002 (Jože Planinšek CM)**
- 22. Evropska razsežnost Slomškovega dela – 2003 (dr. Franc Kramberger, Jože Goličnik)**